

FOTO: RENÉ VAN DER MEULEN

Op weg naar een geregionaliseerde Brandweer Utrechts Land

Op 28 november heeft het algemeen bestuur (AB) van de Veiligheidsregio Utrecht ingestemd met het voornemen tot de vorming van één geregionaliseerde brandweerorganisatie van en voor de 29 Utrechtse gemeenten.

Omdat het besluit tot regionalisering door de gemeenteraden moet worden genomen, wordt het AB-besluit binnenkort aan hen voorgelegd. Voor deze besluitvorming is de eerste helft van 2008 gepland. Als de raden hebben ingestemd, wordt gestart met de bouw en de inrichting van de nieuwe organisatie.

Er zijn ongetwijfeld nog veel vragen over het hoe en wat van regionalisering. Door het besluit van de burgemeesters kan nu gestart worden met de verdere uitwerking van de manier waarop regionalisering vorm krijgt. Dat betekent ook dat we iedereen die met regionalisering te maken krijgt zo snel mogelijk willen informeren over wat er precies besloten is. Dit is een samenvatting van het regionaliseringsvoorstel dat op 28 november is aangenomen.

Waarom regionaliseren?

In het regionaliseringsvoorstel worden vijf argumenten aangevoerd die het nut van regionalisering onderbouwen. Het gaat daarbij om:

1. het gelijk trekken van de kwaliteit van de brandweezorg in de 29 gemeenten, op een niveau dat door het bestuur is afgesproken.
2. het realiseren van een efficiënte en minder kwetsbare organisatie.
3. de noodzakelijke versterking van de positie van de vrijwilliger.

4. de verdere versterking van de positie van de gemeentebesturen.
5. innovatiekracht.

Vooraf het eerste punt is belangrijk, omdat er wettelijke kwaliteitseisen in de maak zijn waaraan de brandweezorg in de toekomst moet voldoen. Bij regionalisering zal de kwaliteit van deze zorg overal in de regio het zelfde afgesproken niveau hebben. Het gaat daarbij om taken uit alle schakels van de veiligheidsketen, zoals preventie, planvorming, opleiding & oefening, basisbrandweezorg, specialismen en nazorg. Door dit gezamenlijk op te pakken, kan onze regio die slag naar de toekomst maken.

Hoe ziet een geregionaliseerde brandweer er uit?

Het bestuur heeft de effecten van diverse vormen van regionalisering onderzocht. Het komt tot de conclusie dat alleen bij regionalisering een duidelijk gestructureerde en werkbare organisatie ontstaat. Om opgewassen te zijn tegen de uitdagingen waarvoor de

brandweer zich gesteld ziet, is het logisch om de stap te zetten naar één brandweerorganisatie voor de gehele regio. Het bestuur kiest ervoor om de bedrijfsvoeringstaken centraal te organiseren bij de regio maar de uitvoering bij de districten neer te leggen. Door het centraal organiseren van de bedrijfsvoering, wordt ook de ondersteuning aan de andere onderdelen van de VRU (de GHOR en het Bureau Gemeentelijke Crisisbeheersing) verbeterd. In de nieuwe, geregionaliseerde brandweerorganisatie worden de 29 (nu nog) gemeentelijke korpsen ingedeeld in vijf brandweerdistricten. Binnen de districten blijven de bestaande uitrukposten (kazernes) gehandhaafd. Daardoor blijft ook de lokale identiteit van de korpsen behouden. Het district is gericht op de (beroeps) ondersteuning en advisering van de lokale korpsen en gemeentebesturen en vormt geen extra bestuurlijke tussenlaag. De huidige functie van gemeentelijk commandant verdwijnt. Daarvoor in de plaats

komen postcommandanten en districtscommandanten. De postcommandanten hebben de dagelijkse leiding over de lokale repressieve eenheden. De districtscommandant treedt op als adviseur fysieke veiligheid van de gemeentebesturen binnen het district.

Positie van gemeentebesturen en vrijwilligers

De burgemeester, het college van burgemeester en wethouders en gemeenteraad behouden hun verantwoordelijkheid voor de brandweezorg in de eigen gemeente. De geregionaliseerde brandweerorganisatie stelt hen beter in staat om hun verantwoordelijkheden waar te maken.

De bestaande gemeentelijke kazernes en posten, inclusief het daar werkzame (grotendeels) vrijwillig personeel blijven zich bezig houden met de repressieve basiszorg en met een aantal specialistische taken die volgens het

◀ dekkingsplan zijn toebedeeld. De brandweerorganisatie draait voor een groot deel op vrijwilligers. Als er geen stappen worden gezet naar een geregionaliseerde brandweer komt de beschikbaarheid nog verder in gevaar. De vrijwilliger moet zich in de beschikbare tijd meer kunnen richten op de taken waarvoor hij/zij voornamelijk bij de brandweer is gegaan: uitrukken en oefenen. Een geregionaliseerde brandweer is beter in staat om de vrijwilliger daarbij maximaal te ondersteunen door bijvoorbeeld het voorbereiden van het oefenen, het onderhoud van materieel en de administratie.

Belangrijke onderdelen van de besluitvorming

Het proces van regionalisering

Het bestuur is zich ervan bewust dat regionalisering een ingrijpend proces is, dat zorgvuldig, maar vastberaden moet worden doorlopen. Ze denkt dat hiervoor een termijn tot 1 januari 2010 (vallend binnen de huidige raadsperiode) realistisch is. Dan moet de nieuwe organisatie starten. Daarbij wordt de volgende fasering voorgesteld:

Fase 0:

28 november 2007 - juli 2008

- ▶ communicatie naar gemeenten, korpsen en overige belanghebbenden
- ▶ opstellen ontvechtingplannen per gemeente
- ▶ besluitvormingsproces gemeenteraden
- ▶ definitief besluit algemeen bestuur (5 juli 2008)

Fase 1:

juli 2008 - december 2008

- ▶ start ontwikkeling nieuwe organisatie
- ▶ inrichten medezeggenschap

- ▶ werving en aanstelling districtscommandanten
- ▶ sluiten van arbeidsovereenkomsten met lokaal commandanten

Fase 2:

januari 2009 - december 2009

- ▶ doorontwikkeling en in gang zetten nieuwe organisatie
- ▶ formele besluitvorming nieuwe gemeenschappelijke regeling

Fase 3:

januari 2010 - december 2011

- ▶ ontwikkeling en realisering huisvestingsbeleid

Fase 4:

start januari 2012

- ▶ evaluatie van de nieuwe organisatie

Plan van aanpak

Het is van belang dat alle belanghebbenden inzicht hebben in de wijze waarop het regionaliseringsproces gaat verlopen en daarbij ook betrokken worden. De nieuwe organisatie is immers van en voor ons allemaal en we moeten er dus samen aan bouwen. Daarom wordt de komende maanden samen met de commandanten en gemeentesecretarissen een plan van aanpak opgesteld. Voor de begeleiding en aansturing van dit proces wordt na afronding van de besluitvorming in de gemeenteraden een projectorganisatie in het leven geroepen.

Financiële gevolgen van regionalisering

Om de financiële gevolgen duidelijk te maken, zijn de kosten bepaald voor de basisbrandweezorg, de uitvoering van

de niet-repressieve taken, de organisatie van de specialistische taken en de bijdrage aan de regio. Ook heeft het bestuur zich gebogen over de verdeelsleutel van de kosten tussen de individuele gemeenten.

Uit de financiële berekeningen blijkt dat een geregionaliseerde brandweer goedkoper kan werken dan de individuele gemeenten.

Samenvattend

Op 28 november is door het algemeen bestuur een voorgenomen besluit genomen over de volgende punten:

Organisatie

- ▶ er komt één gezamenlijke, regionaal ingerichte brandweerorganisatie van alle 29 gemeenten in de Veiligheids Regio Utrecht;
- ▶ de lokale (vrijwillige) brandweerposten blijven belast met de uitvoering van hun repressieve taken vanuit hun kazerne en behouden hun inbedding in de lokale samenleving, inclusief hun eigen cultuur;
- ▶ de vrijwillige korpsen krijgen optimale beroepsmatige ondersteuning bij de uitoefening van hun repressieve taak;
- ▶ de regionale brandweerorganisatie wordt ingedeeld in districten. Deze faciliteren en ondersteunen de lokale eenheden in de uitvoering van de basistaken;
- ▶ de jeugdbrandweer wordt ingebed en daarmee ondersteund in de regionale organisatie.

Personeel

- ▶ al het brandweerpersoneel, beroepskrachten en vrijwilligers, komt in regionale dienst;

- ▶ het vrijwillig repressief personeel blijft werkzaam in de bestaande uitrukposten onder leiding van een postcommandant;
- ▶ de vergoeding aan vrijwilligers vindt uniform plaats op basis van het betreffende VNG-model;
- ▶ medewerkers en vrijwilligers krijgen adviesrecht bij de benoeming van leidinggevenden die als eerstverantwoordelijken in de gemeenten worden ingezet.

Bestuur

- ▶ de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de brandweezorg blijft berusten bij het college van Burgemeester en Wethouders, respectievelijk de burgemeester;
- ▶ de regionale brandweerorganisatie biedt optimale professionele en continue ondersteuning aan het gemeentebestuur op het gebied van het veiligheidsbeleid;
- ▶ er wordt één gezamenlijk kwaliteitsniveau vastgesteld. Dit kwaliteitsniveau wordt gelijktijdig in de gehele regio gerealiseerd;
- ▶ de colleges van B&W hebben instemmingsrecht bij het aanwijzen van de locatie van de uitrukposten, op basis van het vastgestelde regionaal dekkingsplan en worden betrokken bij de aanstelling van de districtscommandant door de regio.

Financiën

- ▶ de organisatie wordt gefinancierd vanuit gemeentelijke en specifieke rijksbijdragen;
- ▶ de huisvesting van de brandweer wordt op een later tijdstip in de regionalisering betrokken. Hiervoor wordt een apart project gestart, met een aparte besluitvorming.

